

تبیین عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش

حمید سلیمانی^۱، حجت سلیمانی^۲، داوود صالح فر^۳

تاریخ دریافت: ۹۲/۰۸/۲۲

تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۲/۱۴

چکیده

کارکرد اصلی حرفه حسابداری سودمندی در حل مسائل اجتماعی فرهنگی و انسانیست، توسعه و پیشرفت صنعتی، اقتصادی اجتماعی هر جامعه مرهون پژوهش و تحقیق مستمر در همه زمینه‌ها می‌باشد. آنچه مسلم است حرفه حسابداری و علی‌الخصوص نظام آموزشی آن در ارتباط با تربیت نیروی پژوهشگر ماهر ضعیف عمل کرده است. هدف این پژوهش مطالعه و بررسی علل و عوامل عدم گرایش دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری کشور به تحقیق و پژوهش می‌باشد، به این منظور تعداد ۳۱۰ پرسشنامه حاوی ۲۵ سوال در دو مرحله بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های مادر ارائه دهنده رشته حسابداری (دولتی، آزاد و پیام نور) توزیع گردید بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق عدم وجود امکانات تحقیقاتی در دانشگاه‌ها و عدم رضایت دانشجویان از امکانات موجود در صدر عوامل شناسایی شده قرار دارند، بین محل تحصیل و تمایل به تحقیق نیز رابطه معنی داری وجود دارد همچنین دانشجویان توانایی خود را در خصوص انجام فعالیت‌های پژوهشی اندک می‌شمارند که بیانگر ضعف مفرط نظام آموزشی موجود در این خصوص می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: توسعه اجتماعی، پژوهش، حسابداری، تحقیق

طبقه‌بندی موضوعی: M40

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

^۱ دانشجوی دکتری دانشگاه شهید چمران اهواز، نویسنده مسئول، hsoleymani54@yshoo.com

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور، مشهد، soleymani_acc@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، davood_s1812@yahoo.com

۱- مقدمه

تحقیق و پژوهش رکن اساسی پیشرفت و ترقی جوامع می‌باشد. طبق تعریف؛ پژوهش عبارت است از: فعالیت منظم همراه با طرح و اندیشه که می‌تواند فرد را در پاسخگویی به سئوالاتی که راجع به موضوعی برایش مطرح می‌شود، یاری دهد. از جمله شرایط لازم برای بهبود عملکرد نظام آموزشی کشور و ارتقاء کیفیت آن، می‌توان تقویت توانایی‌های برنامه‌ریزی، مدیریت و انجام پژوهش‌های آموزشی را نام برد. مهم‌ترین و بهترین فضا برای تحقیق و پژوهش دانشگاه است که در حال حاضر متأسفانه این امر در دانشگاه‌های ما جایگاهی ندارد. پژوهش، تلاشی است در جهت تغییر موقعیت مبهم، پیچیده و مسئله ساز به موقعیتی روشن و ساده که در سایه آن راه حلی برای مسئله ارائه شود. (شریعتمداری، ۱۳۷۷) تحقیق؛ مایه حیات علم است و متون علمی در سایه‌ی آن گسترش یافته و به توسعه علوم مختلف منتهی می‌شوند. (سبحانی نژاد و افشار، ۱۳۸۸)

در حال حاضر فاصله‌ی زیادی بین تولید علمی کشورمان با بسیاری دیگر از کشورهای جهان وجود دارد. مقایسه آمار در کشورها نشان می‌دهد علیرغم رشد پنجاه درصدی ایران در تولیدات علمی در سال ۲۰۰۸ هنوز با کشورهای رقیب در منطقه فاصله داریم و این فاصله در حوزه علوم اجتماعی و انسانی عمیق‌تر است (صبوری، ۱۳۸۷) فقر تولید علم در کشور یک مشکل تاریخی، سیاسی، فرهنگی و روان شناختی است. (سبحانی نژاد و افشار، ۱۳۸۸) با مقایسه جمعیت ایران و جهان، حداقل سهم مورد انتظار ایران در پژوهش و تولید علم یک درصد است. این در حالی است که در حال حاضر، سهم ایران فقط ۰/۰۲۲ درصد است. بر اساس آمار منتشر شده در سال ۲۰۱۱، ایران از نظر تولید علم در بین ۱۵۰ کشور جهان، رتبه ۲۱ را کسب کرده است (حسین پور، ۱۳۹۰) ولی کماکان، سهم پژوهش و تولید علم در حوزه علوم انسانی بسیار ناچیز است (صبوری، ۱۳۸۷). با توجه به مطالب پیش گفته در خصوص تحقیق و پژوهش، با وجود این که رشته حسابداری یکی از پر جمعیت‌ترین گروه‌های دانشجویی علوم انسانی کشور محسوب می‌گردد، به نظر نمی‌رسد که تاکنون پژوهشی در زمینه انجام شده باشد. به عبارتی مشخص نیست که چه عامل‌هایی، تجربه‌های پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی این رشته را تبیین می‌نماید؟ چه عامل‌هایی بر میزان تمایل آن‌ها بر فعالیت‌های پژوهشی موثر است؟ شناخت تجربه پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی این رشته می‌تواند، به

مسئولان و همچنین نظام آموزش عالی کشور کمک نماید تا ضمن شناخت عامل‌های اثرگذار در میزان علاقه پژوهشی دانشجویان این رشته، نسبت به رفع مشکل‌های احتمالی موجود در نظام پژوهشی تحصیلات تکمیلی حسابداری و تقویت نقاط و ضعف آن اقدام نمایند. بر این اساس مهم‌ترین اهداف این تحقیق عبارتند از:

۱. شناسایی عوامل بازدارنده مؤثر بر پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری دانشگاه‌های مادر کشور
۲. اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری؛
۳. شناسایی و اولویت‌بندی راه‌کارهای برون‌رفت از عوامل بازدارنده پژوهش دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری؛
۴. جلب توجه و حساسیت مدیران نظام آموزشی حوزه نسبت به ضرورت پرداختن عملی به پژوهش دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری؛
۵. توجه به نقش پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری در ارتقای سطح علمی و عملی فرایند تحقیق

جایگاه تحقیق و پژوهش در حسابداری

امروزه با جهانی شدن اقتصاد، تحولات فناوری و گسترش روزافزون کسب و کار، اطلاعات حسابداری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار گردیده است. حرفه حسابداری نقش محوری در رونق اقتصاد و گردش ثروت و سرمایه ایفا می‌کند. سرمایه‌گذاران جهت تصمیم‌گیری‌های مالی خود نیازمند اطلاعات دقیق مالی هستند و این نمادی از مدیریت مطلوب یک سازمان است. در این میان حسابداران به عنوان یکی از زیرساخت‌های مهم حیات اقتصادی مطرح می‌گردند. پیدایش عصر انقلاب ارتباطات و مفاهیم نوین در حسابداری، ضرورت بهبود مهارت‌های تخصصی دانشجویان حسابداری و نیز شاغلان حرفه در استفاده از نوآوری‌های نوین در کنار فنون موجود را به عنوان موضوعی درخور توجه مطرح نموده است. این امر ضرورت ایجاد تغییرات بنیادی در آموزش جهت پاسخگویی به نیازهای حاصل از عصر جدید را ایجاد نموده است (خواجوی و منصور، ۱۳۹۰)

در حرفه حسابداری علاوه بر لزوم توجه به آموزش، پژوهش نیز از نقش و جایگاه ویژه در حرفه برخوردار می‌باشد و این نقش والای پژوهش در حرفه حسابداری ضرورت توجه بیشتر به اهمیت، جایگاه و تقویت عوامل بهره‌وری پژوهش را ایجاب می‌نماید. (خواجوی و منصور، ۱۳۹۰)، بنابراین توجه به پژوهش‌های این قشر از جامعه علمی کشور می‌تواند موجب پیشرفت علمی کشور در زمینه‌های گوناگون علمی گردد. شناخت نیازها و دغدغه‌های این دانشجویان، حمایت مادی و معنوی، ایجاد بستر مناسب، تهیه ابزارها و سایر امکانات پژوهش و جز آن از جمله اقداماتی است که می‌تواند زمینه بروز استعداد‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری را فراهم کند.

۲- مروری بر پیشینه تحقیق

در مطالعه‌ی بقایی و همکارانش (۱۳۷۸) عدم تأمین شرایط اقتصادی و اجتماعی مناسب و رضایت مندی محققان، مسائل اقناع روحی، تشویق عاطفی، ترفیع شغلی و شناساندن دستاوردهای علمی آنان به جامعه، عدم تعیین جایگاه محقق در جامعه علمی، اتکای برنامه‌های تحقیقاتی مراکز پژوهشی به سلیقه‌های شخصی مدیران که همواره با جابه‌جایی آنان برنامه‌ها نیز دست‌خوش تغییرات می‌شوند، عدم وجود اهداف بلندمدت تعیین شده در نظام پژوهشی کشور و سرمایه‌گذاری ناکافی سازمان‌ها، بانک‌ها و صنایع در امر تحقیقات، به ترتیب، مهم‌ترین موانع پژوهشی از دیدگاه مسئولان پژوهشی و اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان عنوان شده‌اند. همچنین در تحقیق دیگری به موانع انجام پژوهش پرداخته شده است. از دیدگاه محققان این پژوهش، نبود باورهای عمیق در مدیریت مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌ها نسبت به اهمیت تحقیق و یافته‌های علمی، حاکمیت فرهنگ اداری ایستا و حضور نقش آفرین عناصر کوتاه بین و تنگ نظر در این محیط‌ها، از موانع انجام پژوهش شناخته شده‌اند (طایفی، ۱۳۸۰)

کمبود وقت به علت وظایف آموزشی و عدم وجود اهداف و برنامه مشخص، مهم‌ترین موانع تحقیق به شمار می‌روند. از دیدگاه اعضای هیأت علمی مورد بررسی نیز همین موارد به عنوان مهم‌ترین موانع تحقیق ذکر شده‌اند. از دیدگاه کارشناسان پژوهشی نیز عدم وجود

اهداف و برنامه‌ی مشخص در نظام پژوهش، عدم تأمین شرایط مناسب اقتصادی و عدم آشنایی با فرهنگ کارگروهی، عمده‌ترین موانع تحقیق ذکر شده‌اند. (کیانپور و همکاران، ۱۳۸۴)

زارع احمدآبادی و همکاران (۱۳۸۸) به این نتیجه رسیدند که موانع مربوط به نظام و ساختار آموزشی بیشترین تأثیر را بر ناکارایی پژوهشی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور از خود به جا گذاشته است. آنان معتقدند: ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تشویق، روش کارگاهی در پژوهش و ایجاد ارتباط بین صنعت و مراکز اجرایی با دانشگاه و کارآمد کردن نظام تأمین و پرداخت اعتبارات پژوهشی به همراه تشویق محققان به تمرکز صرف بر روی پژوهش موجب بهبود و افزایش عملکرد پژوهشی خواهد شد.

سرشتی و همکاران (۱۳۸۹) نشان دادند: مهم‌ترین موانع انجام پژوهش به ترتیب عبارتند از: عدم ایجاد انگیزه در پژوهشگران، کمبود وقت و مشغله زیاد، مقررات دست و پاگیر اداری، عدم استفاده از نتایج تحقیق و ناتوانی ترجمه مقالات فارسی به زبان‌های دیگر. کم‌اثرترین موانع بی‌علاقگی به امر پژوهش، ناتوانی در استفاده از رایانه و مفید نبودن پژوهش بودند.

استفانی (۱۹۹۰) به بررسی تجربه پژوهشی در بین دانشجویان دکترای پرستاری پرداخت. عامل‌هایی که او در این پژوهش مورد سنجش قرار داد، عبارت بودند از: آموختن، فرایند انتخاب موضوع، کنترل (مدیریت، مالکیت، مهارت، استراتژی و اراده)، ادغام و جز آن. یافته‌های پژوهش نشان داد که فرایند پایان‌نامه نویسی، تجربه‌ای تکاملی و رابطه‌ای است.

کارداش (۲۰۰۰) در پژوهش خود بررسی تجربه پژوهشی دانشجویان، دیدگاه‌های، استادان و مربیان را نیز مد نظر قرار داد. جامعه این پژوهش در ۱۴ مهارت پژوهشی، مانند مهارت‌های مرور نوشتار، طرح ریزی پژوهش، کارهای آماری و جز آن مورد ارزیابی قرار گرفتند. این پژوهش نشان داد که دانشجویان در مقایسه با وضعیت پیش از انجام تجربه پژوهشی خود پیشرفتی نسبی در مهارت‌های پژوهشی داشته‌اند. همچنین تفاوت معناداری بین مردان و زنان در آغاز و پایان تجربه پژوهشی وجود ندارد.

کانتر (۲۰۰۶) در پایان‌نامه خود به وسیله مصاحبه با استادان و دانشجویان. به این نتیجه رسید که وقتی خود دانشجویان موضوع تحقیق را انتخاب نموده باشند، علاقمندی بیشتری برای

نگارش از خود نشان می‌دهند. همچنین بیشتر دانشجویان در مطالعه مواد و منابع دیگران و برقرار کردن پیوند بین این مطالعات و ایده‌ها و نظریه‌های خود دچار مشکل هستند.

عبدالحافظ (۲۰۰۷) در پژوهش خود به بررسی رابطه بین میزان شناخت دانشجویان، تحصیلات تکمیلی از آیین نامه به‌کارگیری استاد راهنما در دانشگاه اکستر و چگونگی تأثیر این شناخت بر گرایش‌ها و انتظارات آن‌ها نسبت به استاد راهنما پرداخت؛ مطلبی که در سایر پژوهش‌ها کمتر بدان پرداخته شده بود. یافته‌های این پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین میزان شناخت دانشجویان از آیین نامه به‌کارگیری استاد راهنما و گرایش‌های آن‌ها نسبت به استاد راهنمایشان وجود دارد. همچنین تفاوت معناداری بین شناخت دانشجویان یا گرایش‌های آن‌ها از یک سو و جنسیت و سال تحصیل آن‌ها وجود ندارد.

وتی، بلامی و مورلی (۲۰۰۸)، پژوهشی در کشورهای استرالیا، انگلستان و زلاندنو انجام دادند، مشاهده کردند؛ عملکرد پژوهش با تدریس رابطه مثبت دارد. ولی با پست اجرایی، این رابطه از نوع معکوس است. همچنین نتیجه گرفتند؛ عملکرد پژوهشی بیش از آموزش و کارهای اجرایی در ارتقاء اعضای هیأت علمی موثر است.

لو، کلاسان و باکان (۲۰۱۰)، در بررسی نگرش مربیان و دانشجویان به خودکارآمدی پژوهشی دانشجویان با یک نمونه ۴۳ نفری از اعضای هیئت علمی و ۲۹ دانشجو دریافتند که مربیان بر این باورند که دانشجویانشان اعتماد بیشتری به توانایی خود برای انجام دادن کارهای پژوهشی دارند، در حالیکه درک دانشجویان از توانایی خود کم بود و بین ادراک اعضای هیئت علمی از خودکارآمدی پژوهشی دانشجویان و ادراک دانشجویان از خودکارآمدی خودشان تفاوت معناداری مشاهده شد.

همینگس و کای (۲۰۱۰)، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که ارتباط آشکاری بین خودکارآمدی در انجام دادن پژوهش و تولیدات وجود دارد و خودکارآمدی پژوهشی بیشتر، تولیدات علمی منتشر شده بیشتری را به دنبال دارد. در این پژوهش اعضای هیئت علمی ای که مقاله منتشر شده داشتند و آن‌هایی که مقاله منتشر شده نداشتند، مقایسه شدند و تفاوت معناداری بین خودکارآمدی پژوهشی آن‌ها مشاهده شد.

مهتاب و همکاران (۲۰۱۲)، در پژوهشی به بررسی دلایل عدم استفاده از تحقیق و پژوهش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی ترکیه پرداختند، بر اساس نتایج تحقیق ایشان عدم زمان کافی جهت پیاده سازی ایده‌های جدید، مهمترین عامل در این باره شناسایی گردید.

کاین و همکاران (۲۰۱۳)، به بررسی دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشگاه‌های استرالیا در خصوص عوامل مربوط به علاقه به تجارب پژوهشی در دوره تحصیلات تکمیلی پرداختند، بر اساس نتایج تحقیق ایشان، تجارب مفید پژوهشی در دوره تحصیل یک قسمت مهم از فرآیند یادگیری دانشجو میباشد همچنین عواملی مانند کسب مهارت‌های پژوهشی، انتظارات پژوهشگر، تعامل علمی بین پژوهشگر و دانشگاه، و علاقه فردی به پژوهش از جمله مهمترین عوامل شناسایی گردید.

۳- سوالات تحقیق و طرح فرضیات

بنابراین با توجه به نتیجه آنچه که در مقدمه و بیان موضوع به آن اشاره و در پیشینه پژوهش به آن پرداخته شد و همچنین پس از مطالعه و بررسی فراوان و مشورت با متخصصان حرفه و علوم اجتماعی و همچنین نظر خواهی از دانشجویان عوامل چهارگان‌های به شرح ذیل و در ۲۲ دسته در خصوص عدم تمایل دانشجویان به تحقیق و پژوهش مشخص و در قالب پرسشنامه‌هایی تدوین گردید.

۱- سیاست گذاری نظام تحقیقاتی: سیاست گذاری نظام تحقیقاتی به توسعه فرهنگ تحقیق و فن آوری بین دانشجویان و ارتقای کمی و کیفی فعالیت‌های آنان کمک می‌کند، به طوری که در برخی دانشگاه‌های کشور نیز شورایی تحت همین نام وجود دارد اما برخی از عوامل مانند نبود اهداف پژوهشی روشن در نظام آموزشی، فقدان رویکرد نظام گرا در تبیین نیازها و الویت‌های پژوهشی، فقدان ساختارهای تحقیقاتی پویا و مستقل، موظف نبودن اساتید برای انجام کارهای علمی - تحقیقاتی و فقدان راهبردهای مناسب برای فعالیت‌های پژوهشی بر صحت و دقت این سیاست‌گذاری موثر است، بنابراین فرضیه نخست این تحقیق را به شرح زیر مطرح می‌شود:

فرضیه اول: عوامل بازدارنده سیاست گذاری نظام تحقیقاتی در پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری تأثیر بازدارندگی دارد.

فرهنگ پژوهش: پژوهش دارای فرهنگ خاص خویش است و ریشه در طبیعت اولیه انسانی دارد؛ طبیعتی که خداوند در خلقت بشر نهاده و کمتر دستخوش تغییر اجتماعی و فرهنگی قرار گرفته است. تلاش تحقیقاتی در نظریات محقق خلاصه نمی‌شود و دیدگاه‌های پژوهشی همانند جریانی هستند که از فردیت محققان بالاتر می‌روند. محقق نه به متفکران، بلکه به سیر تفکرات می‌اندیشد. در جامعه امروز ما نبود نگرش علمی به حل پدیده‌ها، یکی از موانع اساسی در رشد حوزه فرهنگ پژوهش است. بنابراین با توجه به اهمیت این موضوع و عوامل مرتبط با آن شامل عدم استفاده از نتایج پژوهش‌های دانشجویان، نهادینه نشدن فرهنگ پژوهش در بین دانشجویان، فقدان بینش روشن نسبت به پژوهش‌های دانشجویان، اهمیت ندادن مسئولین به پژوهش‌های دانشجویان و استقرار فرهنگ آموزش محوری بجای پژوهش محوری، فرضیه دوم تحقیق را به شرح زیر طرح می‌شود:

فرضیه دوم: عوامل بازدارنده فرهنگی در پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری تأثیر بازدارندگی دارد.

عامل انگیزشی: برنامه ریزی دقیق و سیستماتیک جهت ایجاد، حفظ و افزایش انگیزه دانشجویان به پژوهش از مهمترین راهکارها جهت افزایش تمایل به انجام پژوهش‌های کاربردی است. این برنامه نیاز مبرم به بررسی همه جانبه و در نظر گرفتن عوامل مرتبط با آن دارد. بسیاری از دانشجویان از فایده نتایج حاصل از تحقیقات خود در آینده اطلاع نداشته و حمایت‌های لازم از آن‌ها به عمل نمی‌آید. عواملی همچون عدم ترغیب و تشویق دانشجویان

پایین بودن اعتماد به نفس، پایین بودن علاقه به امر پژوهش، عدم همکاری مناسب سازمان‌ها و مراکز اطلاعاتی، دشواری دسترسی به خدمات نرم افزاری مناسب، برگزاری نداشتن کارگاه‌های مناسب و عدم توانایی در خصوص انجام تحقیق و پژوهش در این باره مورد توجه است. بنابراین فرضیه سوم تحقیق به شرح زیر تدوین می‌گردد.

فرضیه سوم: عوامل انگیزشی در پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری تأثیر بازدارندگی دارد.

عوامل فنی و تخصصی: وجود اشتغالات فکری مختلف، نداشتن فرصت کافی برای پرداختن به پژوهش، ناآشنایی با شیوه‌های بهره‌گیری از اینترنت، رایانه و منابع پژوهشی، پایین بودن میزان

آشنایی بامتدولوژی (روش شناسی) تحقیق و دشواربودن تأمین هزینه های پژوهشی نیز در این دسته قرا گرفته و فرضیه چهارم تحقیق به شرح زیر تدوین می شود.

فرضیه چهارم: عوامل فردی (فنی و تخصصی) در پژوهش های دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری تأثیر بازدارندگی دارد.

۴- روش تحقیق:

این تحقیق از انواع تحقیق های کاربردی و پیمایشی می باشد زیرا در آن به عوامل عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری دانشگاه های مادر کشور می پردازد. جامعه این تحقیق کلیه دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه های دولتی مادر ارائه دهنده این رشته در کشور (دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه شیراز، دانشگاه اهواز و دانشگاه فردوسی مشهد)، دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه پیام نور بهشهر و دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری واحدهای علوم تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی در تهران، اصفهان، شیراز، مشهد و نیشابور می باشد. داده های مورد نیاز برای آزمون فرضیه های پژوهش، از طریق مصاحبه و توزیع پرسش نامه در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی جمع آوری شده است. روایی و پایایی پرسشنامه نیز مورد بررسی قرار گرفته که میزان روایی پرسشنامه را از طریق نظرات کارشناسان و متخصصان، توزیع ابتدایی پرسشنامه بین تعدادی از صاحب نظران و اعمال نظرات آنها افزایش داده شد. در این پژوهش برای محاسبه ضریب پایایی ابزار اندازه گیری از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است. آلفای کرونباخ برآوردی از پایایی ابزارهای پژوهش محسوب شده و ارتباط و همبستگی ابزارهای داخلی پژوهش را مشخص می کند. ضریب پایایی (آلفای کرونباخ) تابعی از تعداد سؤال ها در پرسشنامه تقسیم بر نمونه های ناهمگن در پاسخ به سؤال ها می باشد (کرونباخ، ۱۹۵۱؛ نونالی، ۱۹۷۸).

نگاره زیر نتایج آزمون پایایی در خصوص هر دسته از متغیرهای تحقیق، به روش های مختلف را نشان می دهد.

نگاره (۱): نتایج آزمون پایایی متغیرهای تحقیق به روش‌های مختلف

متغیر	آلفای کرونباخ	اسپیرمن- براون	ضریب دو نیمه سازی گاتمن	نتیجه
عامل سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی	۰/۸۸۶	۰/۹۲۹	۰/۸۹۴	تایید پایایی پاره آزمون
عامل فرهنگی	۰/۹۱۵	۰/۹۱۸	۰/۹۵۹	تایید پایایی پاره آزمون
عامل انگیزشی	۰/۸۹۷	۰/۹۰۳	۰/۹۴۱	تایید پایایی پاره آزمون
عامل فنی و تخصصی	۰/۹۰۲	۰/۹۰۵	۰/۹۳۸	تایید پایایی پاره آزمون

در این تحقیق برای آزمون نرمال بودن توزیع پاسخ‌های مربوط به هر عامل از آزمون کلموگورف-اسمیرنف استفاده شده است. این آزمون جهت بررسی ادعای مطرح شده در مورد نرمال بودن توزیع داده‌های یک متغیر کمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. فرض‌های آماری در این آزمون به صورت زیر می‌باشد:

H_0 : توزیع داده نرمال است.

H_1 : توزیع داده نرمال نیست.

در صورت تایید H_0 (یعنی $p\text{-value} > 0/05$) توزیع انحرافات نرمال می‌باشد (مومنی و فعال، ۱۳۸۶). نتایج این آزمون به شرح زیر می‌باشد:

نگاره (۲): نتایج آزمون نرمال بودن داده‌ها

متغیر	کلموگورف-اسمیرنف		
	آماره	درجه آزادی	سطح معنی داری
سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی	۰/۱۱۷	۳۱۹	۰/۱۲۴
عامل فرهنگی	۰/۱۱۴	۳۱۹	۰/۱۱۶
عامل انگیزشی	۰/۱۳۴	۳۱۹	۰/۱۱۸
عامل فنی و تخصصی	۰/۱۱۶	۳۱۹	۰/۱۲۱

مطابق اطلاعات نگاره فوق نتیجه آزمون کولموگروف-اسمیرنف برای هیچ یک از متغیرهای مورد مطالعه معنی دار نیست، لذا توزیع متغیرها نرمال می‌باشد.

برای بررسی میانگین پاسخ آزمودنی‌ها در خصوص هر یک از متغیرهای تحقیق از آزمون t یک نمونه‌ای استفاده شده است.

این آزمون در زمانی که خطای استاندارد جامعه نامعلوم و خطای استاندارد نمونه معلوم باشد به کار می‌رود. نحوه محاسبه آماره این آزمون به شرح زیر است:

$$t = \frac{X - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n-1}}} \quad (1) \text{ رابطه}$$

فرآیند کار به این صورت اجرا می‌شود که در سطح اطمینان ۹۵٪ و سطح معنی داری ۵٪ به آزمون فرضیه مناسب پرداخته شده و مقدار معناداری هر یک از متغیرهای پژوهش به دست می‌آید.

برای جمع آوری اطلاعات جهت پاسخ به پرسش‌های تحقیق و آزمون فرضیات پژوهش اقدام به تهیه و تدوین و ارسال پرسشنامه گردید که بر این اساس تعداد کل پرسشنامه‌های توزیعی شامل ۳۳۸ پرسشنامه می‌باشد که از آن تعداد ۱۸ پرسشنامه پس از ارسال‌های مکرر به علت عدم همکاری نمونه‌های انتخابی وصول نگردید و اطلاعات ۳۲۰ مورد از پرسشنامه‌ها که کامل بودند برای تجزیه و تحلیل وارد نرم افزار SPSS گردید. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌های موجود در پرسش نامه از نرم افزار spss نگارش ۱۸ استفاده شده است. همان طور که پیش تر نیز آمد، پرسش نامه پژوهش بر اساس طیف لیکرت ۵ گزینه ای، طراحی شده است و امتیازاتی که به هر سؤال داده شده در طیفی با دامنه ۱+ تا ۵+ قرار می‌گیرد؛ بنابراین، میانگین طیف یا نقطه متوسط فرضیه‌های پژوهش، عدد ۳ خواهد بود و می‌توان میانگین مؤلفه‌های پژوهش را نسبت به میانگین فرضی ۳، مورد سنجش و آزمون قرار داد. اگر میانگین پاسخ‌های داده شده، از لحاظ آماری به صورت معناداری بالاتر از ۳ باشد، بیانگر تأیید فرضیه و اگر میانگین پاسخ‌های داده شده از لحاظ آماری به صورت معناداری کمتر از ۳ باشد، بیانگر رد فرضیه پژوهش خواهد بود. برای آزمون این که آیا میانگین محاسبه شده برای هر فرضیه که برابر

میانگین کل امتیازات داده شده به سؤال‌های مرتبط با هر فرضیه است از لحاظ آماری به صورت معناداری از نقطه بی تفاوتی طیف متفاوت است یا خیر از آزمون، t استیودنت یک نمونه‌ای استفاده شده است.

۵- یافته‌های تحقیق

نتایج تحقیق در خصوص عوامل مربوط به سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی مربوط به فرضیه اول در نگاره (۲) ارائه شده است. با توجه به تایید نرمال بودن داده‌ها برای پاسخ به سوالات تحقیق و عناصر مربوط به هر عامل از آزمون T استودنت یک نمونه‌ای با ارزش آزمون ۳ استفاده می‌کنیم. یافته‌های پژوهش در خصوص فرضیه اول بیانگر این مطلب است که برای همه شاخص‌های مربوط به عامل سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی مقدار عددی میانگین مشاهده شده از میانگین نظری بیشتر است، همچنین آماره مشاهده شده از مقدار بحرانی نگاره مبتنی بر آزمون t در سطح معنی داری ۵٪ بزرگتر است؛ بنابراین تمامی عناصر عامل سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی را از موانع موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش شناسایی می‌کنیم.

نگاره (۳): مقایسه با میانگین فرضی ۳ برای عناصر عامل سیاست‌گذاری نظام

تحقیقاتی

نتیجه	تفاوت میانگین	p-value	درجه آزادی	آماره T	مقایسه با میانگین ۳			متغیرهای پژوهش
					میانگین نظری	میانگین مشاهده شده	تعداد	
تایید	۱/۶۲	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۲/۶۳	۳	۴/۶۲	۳۱۰	نبود اهداف پژوهشی روشن در نظام آموزشی
تایید	۰/۸۴	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۵/۱۹	۳	۳/۸۴	۳۱۰	فقدان رویکرد نظام گرا در تبیین نیازها و الویت‌های پژوهشی
تایید	۰/۸۹	۰/۰۰۶	۲۲۹	۲۴/۱۴	۳	۳/۸۹	۳۱۰	فقدان ساختارهای تحقیقاتی پویا و مستقل
تایید	۱/۲۴	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۵/۱۷	۳	۴/۲۴	۳۱۰	موظف نبودن اساتید برای انجام کارهای علمی - تحقیقاتی
تایید	۱/۲۱۰	۰/۰۰۲	۲۲۹	۲۹/۸۷	۳	۴/۲۱	۳۱۰	فقدان راهبردهای مناسب برای فعالیت‌های پژوهشی

تبیین عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات ...

نتایج تحقیق در خصوص عوامل مربوط به عامل فرهنگی مربوط به فرضیه دوم در نگاره (۴) ارائه شده است. با توجه به تایید نرمال بودن داده‌ها برای پاسخ به سوالات تحقیق و عناصر مربوط به هر عامل از آزمون T استودنت یک نمونه‌ای با ارزش آزمون ۳ استفاده می‌کنیم. یافته‌های پژوهش در خصوص فرضیه دوم بیانگر این مطلب است که برای همه شاخص‌های مربوط به عامل فرهنگی مقدار عددی میانگین مشاهده شده از میانگین نظری بیشتر است، همچنین آماره مشاهده شده از مقدار بحرانی نگاره مبتنی بر آزمون t در سطح معنی داری ۵٪ بزرگتر است؛ بنابراین تمامی عناصر عامل فرهنگی را از موانع موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش شناسایی می‌کنیم.

نگاره (۴): مقایسه با میانگین فرضی ۳ برای عناصر عامل فرهنگی

مقایسه با میانگین ۳								متغیرهای پژوهش
تایید	تفاوت میانگین	p-value	درجه آزادی	آماره T	میانگین نظری	میانگین	تعداد	
تایید	۱/۶۹	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۸/۸۰	۳	۴/۶۹	۳۱۰	عدم استفاده از نتایج پژوهش‌های دانشجویان
تایید	۱/۵۲	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۶/۶۰	۳	۴/۵۲	۳۱۰	نهادینه نشدن فرهنگ پژوهش در بین دانشجویان
تایید	۱/۷۶	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۹/۱۴	۳	۴/۷۶	۳۱۰	فقدان بینش روشن نسبت به پژوهش‌های دانشجویان
تایید	۱/۸۲	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۹/۷۱	۳	۴/۸۲	۳۱۰	اهمیت ندادن مسئولین به پژوهش‌های دانشجویان
تایید	۱/۴۸	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۷/۴۲	۳	۴/۴۸	۳۱۰	استقرار فرهنگ آموزش محوری بجای پژوهش محوری

نتایج تحقیق در خصوص عوامل مربوط به عامل انگیزشی مربوط به فرضیه سوم در نگاره (۵) ارائه شده است. با توجه به تایید نرمال بودن داده‌ها برای پاسخ به سوالات تحقیق و عناصر مربوط به هر عامل از آزمون T استودنت یک نمونه‌ای با ارزش آزمون ۳ استفاده می‌کنیم. یافته‌های پژوهش در خصوص فرضیه سوم بیانگر این مطلب است که برای همه شاخص‌های مربوط به عامل فرهنگی به جز دو شاخص مقدار عددی میانگین مشاهده شده از میانگین نظری بیشتر است، همچنین آماره مشاهده شده در خصوص شاخص‌ها به جز دو مورد از مقدار بحرانی نگاره مبتنی بر آزمون t در سطح معنی داری ۵٪ بزرگتر است؛ بنابراین بخشی از عناصر عامل فرهنگی را از

فصلنامه پژوهش حسابداری، سال چهارم، شماره ۱۳، تابستان ۱۳۹۳

موانع موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش شناسایی می‌کنیم. در این خصوص لازم به ذکر است با توجه به نتایج آزمون که در نگاره (۵) نشان داده شده است؛ عوامل عدم ترغیب و تشویق دانشجویان به مطالعه و تحقیق و پایین بودن علاقه به امر پژوهش از جمله موانع موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش شناسایی نمی‌شود، این مسئله بیانگر این مطلب است که انگیزه کافی از طریق اساتید به دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری در خصوص تحقیق و پژوهش وارد می‌شود، همچنین علاقه کافی از طرف دانشجویان تحصیلات تکمیلی نیز وجود دارد؛ بنابراین پاسخ به این سوال که چرا با وجود تشویق اساتید و علاقه دانشجویان باز هم تمایلی جهت انجام امور پژوهشی در میان دانشجویان وجود ندارد نیاز به بررسی‌های بیشتر در این حوزه را طلب می‌کند.

نگاره (۵): مقایسه با میانگین فرضی ۳ برای عناصر عامل انگیزشی

مقایسه با میانگین ۳							متغیرهای پژوهش	
تفاوت میانگین	p-value	درجه آزادی	آماره T	میانگین نظری	میانگین	تعداد		
رد	۰/۸۲	۰/۱	۲۲۹	۱/۳۱	۳	۲/۱۸	۳۱۰	عدم ترغیب و تشویق دانشجویان
تایید	۰/۲۶	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۹/۳۱	۳	۴/۲۶	۳۱۰	پایین بودن اعتماد به نفس
رد	۰/۸۸	۰/۰۹	۲۲۹	۰/۲۱	۳	۲/۱۲	۳۱۰	پایین بودن علاقه به امر پژوهش
تایید	۱/۷۳	۰/۰۰۰	۲۲۹	۳۱/۱۲	۳	۴/۷۳	۳۱۰	عدم همکاری مناسب سازمان‌ها و مراکز اطلاعاتی
تایید	۱/۱۹	۰/۰۰۱	۲۲۹	۲۷/۶۴	۳	۴/۱۹	۳۱۰	دشواری دسترسی به خدمات نرم افزاری مناسب
تایید	۱/۳۸	۰/۰۰۲	۲۲۹	۲۸/۴۹	۳	۴/۳۸	۳۱۰	برگزار نشدن کارگاه‌های مناسب
تایید	۱/۹۱	۰/۰۰۰	۲۲۹	۳۲/۱۲	۳	۴/۹۱	۳۱۰	عدم توانایی در خصوص انجام تحقیق و پژوهش

نتایج تحقیق در خصوص عوامل مربوط به عامل فنی و تخصصی مربوط به فرضیه چهارم در نگاره (۵) ارائه شده است. با توجه به تایید نرمال بودن داده‌ها برای پاسخ به سوالات تحقیق و عناصر مربوط به هر عامل از آزمون T استودنت یک نمونه‌ای با ارزش آزمون ۳ استفاده می‌کنیم. یافته‌های پژوهش در خصوص فرضیه چهارم بیانگر این مطلب است که برای همه شاخص‌های مربوط به عامل فنی و تخصصی مقدار عددی میانگین مشاهده شده از میانگین نظری بیشتر است،

تبیین عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات ...

همچنین آماره مشاهده شده از مقدار بحرانی نگاره مبتنی بر آزمون t در سطح معنی داری ۵٪ بزرگتر است؛ بنابراین تمامی عناصر عامل فنی و تخصصی را از موانع موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش شناسایی می‌کنیم.

نگاره (۶): نتایج آزمون مقایسه با میانگین فرضی ۳ برای عناصر عامل فنی و

تخصصی

مقایسه با میانگین ۳							متغیرهای پژوهش
تفاوت میانگین	p-value	درجه آزادی	آماره T	میانگین نظری	میانگین	تعداد	
۱/۲۶	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۶/۸۹	۳	۴/۲۶	۳۱۰	دشواری بودن تأمین هزینه‌های پژوهشی
۱/۱۸	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۹/۳۶	۳	۴/۱۸	۳۱۰	پایین بودن میزان آشنایی با متدولوژی (روش‌شناسی) تحقیق
۱/۳۴	۰/۰۰۰	۲۲۹	۳۱/۱۸	۳	۴/۳۴	۳۱۰	ناآشنایی باشیوه‌های بهره‌گیری از اینترنت، رایانه و منابع پژوهشی
۱/۵۸	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۸/۴۲	۳	۴/۵۸	۳۱۰	نداشتن فرصت کافی برای پرداختن به پژوهش
۱/۲۳	۰/۰۰۰	۲۲۹	۲۷/۵۳	۳	۴/۲۳	۳۱۰	وجود اشتغالات فکری مختلف

به جهت تحلیل مناسب‌تر نتایج پژوهش اقدام به بررسی تاثیر دانشگاه محل تحصیل بر شناسایی و الویت بندی عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش پرداختیم تا مشخص شود بین محل تحصیل و میزان عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش رابطه معنی داری وجود دارد یا خیر. نتایج آزمون کروسکال والیس در این خصوص در نگاره زیر قابل مشاهده می‌باشد.

نگاره (۷): نتایج آزمون کروسکال والیس در باره تاثیر محل تحصیل بر عدم تمایل

به پژوهش

p-value	درجه آزادی	آماره مجذور کا	محل تحصیل
۰/۰۰۱	۲	۱۴/۲۵	دانشگاه‌های دولتی
۰/۰۰۱	۲	۱۶/۱۸	دانشگاه آزاد اسلامی
۰/۰۰۱	۲	۱۹/۲۱	دانشگاه پیام نور

نتایج آزمون کروسکال والیس به شرح نگاره (۷) نشان می‌دهد که از آنجا که مقدار P آزمون برابر با $۰/۰۰۱$ و کوچکتر از سطح معناداری $۰/۰۵$ می‌باشد، بین نظرات دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های دولتی، پیام نور و آزاد اسلامی تفاوت معنی داری وجود دارد؛ به عبارت دیگر محل تحصیل نقش موثری در میزان تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش ایفا می‌کند.

۶- بحث و نتیجه گیری

در پژوهش حاضر سعی گردید تا عامل‌های مختلف موجود درباره تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی مشغول به تحصیل در دانشگاه‌های دولتی مادر و همچنین تعدادی از واحدهای ممتاز علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه پیام نور و موانع و مشکل‌های موجود بر سر راه آن‌ها مورد بررسی قرار گیرد. نتایج این تحقیق در خصوص فرضیه اول نشان داد که عناصر عامل سیاست‌گذاری نظام تحقیقاتی (نگاره (۳)) نقش موثری در خصوص عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی به تحقیق و پژوهش ایفا می‌کند. عواملی همچون نبود اهداف پژوهشی روشن (با میانگین $۴/۶۲$)، موظف نبودن اساتید به انجام امور پژوهشی (با میانگین $۴/۲۶$) و نبودن راهبردهای مشخص در خصوص فعالیت‌های پژوهشی (با میانگین $۴/۲۴$) بالاترین میانگین را از نظر دانشجویان به خود اختصاص داده‌اند؛ پیشنهاد می‌شود راهبردها و اهداف مشخصی در خصوص تحقیق و پژوهش تدوین شده و در اختیار دانشجویان قرار گیرد. در خصوص فرضیه دوم مربوط به عوامل فرهنگی (نگاره (۴)) نیز فقدان بینش روشن در دانشجویان نسبت به پژوهش (با میانگین $۴/۷۶$) و اهمیت ندادن مسئولان به پژوهش‌های دانشجویان (با میانگین $۴/۸۶$) مؤثرترین عوامل شناسایی گردیدند، بنابراین پیشنهاد می‌شود ساز و کار مشخصی جهت استفاده از نتایج پژوهش‌های کاربردی دانشجویان تدوین و اجرا گردد همچنین می‌بایست در خصوص تحقیق و پژوهش تفکر و بینش مشخص و مرتبطی به دانشجویان آموزش داده شود. نتایج این تحقیق در خصوص فرضیه سوم (نگاره (۵)) مربوط به عوامل انگیزشی نیاز به مطالعه و بررسی بیشتر دارد. در این خصوص فرضیه عدم علاقه دانشجویان به تحقیق و عدم تشویق دانشجویان توسط اساتید به تحقیق، بر خلاف انتظار رد شد. با بررسی بیشتر در خصوص عوامل انگیزشی در می‌یابیم که عواملی همچون همکاری نکردن مراکز تحقیقاتی با دانشجویان (با میانگین $۴/۷۳$)، فقدان اعتماد به نفس (با میانگین $۴/۲۶$) و عدم توانایی انجام

پژوهش (با میانگین ۴/۹۱)، از عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان به پژوهش شناسایی شده‌اند. بنابراین فقدان آموزش‌های لازم برای دانشجویان درباره مراحل و چگونگی انجام تحقیقات پژوهشی کاملاً مشهود است. در این خصوص پیشنهاد می‌شود علاوه بر برگزاری کلاس‌های آموزشی لزوم توجه بیش از پیش به واحد درسی روش تحقیق در این خصوص احساس می‌شود. همچنین این مسئله بیانگر ناراضی بودن دانشجویان تحصیلات تکمیلی از امکانات موجود در دانشگاه‌ها می‌باشد. در ارتباط با فرضیه چهارم، نتایج این تحقیق بیانگر دشوار بودن تأمین هزینه‌های پژوهش (با میانگین ۴/۲۶) نداشتن فرصت کافی برای پژوهش (با میانگین ۴/۵۸) و همچنین نا آشنا بودن دانشجویان تحصیلات تکمیلی با نحوه جستجوی علمی در اینترنت (با میانگین ۴/۳۴) می‌باشد. در این ارتباط پیشنهاد می‌شود تجدید نظر جدی در خصوص بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها به خصوص در مورد دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به عمل آید. همچنین باید هزینه‌های تحصیل به گونه‌ای تأمین گردد که دانشجویان تحصیلات تکمیلی فارغ از دغدغه معاش تنها به تحقیق و پژوهش پردازند. در پایان برای آزمون این مسئله که آیا میان محل تحصیل دانشجویان و عدم تمایل به تحقیق رابطه معنی داری وجود دارد یا نه آزمون کروسکال والیس را اجرا نمودیم بر اساس نتایج این آزمون مشخص گردید که میان محل تحصیل دانشجویان و نحوه اولویت بندی عوامل موثر بر عدم تمایل به تحقیق رابطه معنی داری وجود دارد. به این معنی که نگرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های مختلف درباره پژوهش با یکدیگر متفاوت است. محدودیت پژوهش علاوه بر محدودیت‌های ذاتی پرسشنامه، آن بود که فقط در دانشگاه‌های مادر و رشته حسابداری اجرا شد و بنابراین، قابل تعمیم به جامعه کل دانشجویان در رشته‌ها و دانشگاه‌های دیگر نیست؛ بنابراین، پیشنهاد میشود برای دستیابی به نتایج دقیق‌تر در زمینه عوامل موثر بر عدم تمایل به پژوهش، تحقیقات آتی بر روی دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته‌های دیگر نیز مورد توجه قرار گیرد.

به طور کلی در این تحقیق به تبیین دسته‌ای از مهم‌ترین عوامل موثر بر عدم تمایل دانشجویان تحصیلات تکمیلی حسابداری به تحقیق و پژوهش پرداخته شد نتایج این تحقیق با قسمتی از نتایج تحقیق بقایی و همکاران (۱۳۷۸)، طایفی (۱۳۸۰)، زارعی احمد آبادی و همکاران (۱۳۸۸)، سرشتی و همکاران (۱۳۸۹)، منطبق است. از آنجا که تنها راه نجات پژوهش کشور و تنها

راهبرد اساسی در توسعه علمی توجه به اصل حمایت از جوانه های رشد پذیر و ایجاد جزیره های کیفیت است باید به قشر دانشجو توجه کرد و در این بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی به دلیل ماهیت آموزشی خود نیازمند توجه بیشتری هستند؛ چرا که نگارش و استخراج تنها یک مقاله از هر پایان نامه کارشناسی ارشد و دو مقاله از هر پایان نامه دکتری سبب می شود تا ایران جزء ده کشور برتر تولید کننده علم در سطح جهان، قرار گیرد (بهزادی و داور پناه، ۱۳۸۸) بنابراین لازم است تا با اتکا به نتایج چنین پژوهش هایی راه برای رسیدن به این هدف والا هموار گردد.

منابع

- احمدی دستجردی، داوود و انوری، صدور (1383). نقش دانشگاه و پژوهش در توسعه ملی. دایره المعارف آموزش عالی جلد اول. تهران: بنیاد دانشنامه فارسی. صص 53-59
- اعتمادی حسین و حسین فخاری. (بهار ۱۳۸۳) تبیین نیازها و اولویت های تحقیقاتی حسابداری ارائه الگویی جهت هم سویی تحقیقات، آموزش و عمل. بررسی های حسابداری و حسابرسی. شماره ۳۵، صص ۲۷-۳
- بهزادی حسن و محمد رضا داورپناه. (بهار ۱۳۸۸). بررسی عوامل موثر بر تجربه پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد. مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد. دوره دهم، شماره ۲، صص ۲۲۷-۲۵۰
- حسین پور محمد. (تابستان ۱۳۹۰). بررسی عوامل بازدارنده فعالیت پژوهشی اعضای هیأت علمی رشته های علوم انسانی. یافته های نو در روانشناسی. شماره ۱۹، صص ۷۹-۹۵
- خواجوی شکرالله و منصور شعله. (تابستان ۱۳۹۰). ترکیب بهینه تدریس و آموزش، تحول لازم در آموزش حسابداری. فصلنامه دانش حسابرسی. شماره ۴۳، صص ۶۹-۸۲
- سبحانی نژاد، مهدی و افشار، عبد الله. (بهار ۱۳۸۸). مانع زدایی از نهضت تولید علم راهکاری بنیادی در نوآوری فعالیت های پژوهشی دانشگاهی. فصلنامه علمی ترویجی مدیریت در دانشگاه اسلامی. سال سیزدهم، شماره ۱، صص ۲۱-۴

سرشتی منیژه، کاظمیان افسانه، دریس فاطمه. (پاییز ۱۳۸۹) موانع انجام تحقیقات از دیدگاه اساتید و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد. فصلنامه علمی-ترویجی راهبردهای آموزش. ۳ (۲): ۵۱-۵۷

کیانپور، مریم؛ بهمن زیاری، پروانه؛ آرتی، سارا و ناجی، همایون. (بهار ۱۳۸۴) بررسی موانع پژوهش در نظام علوم پزشکی از دیدگاه، مسئولان. اعضای هیأت علمی و کارشناسان، نشریه پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. ش ۲۸، صص ۶-۱۴

Barriers of research utilization from the perspective of nurses in Eastern Turkey
Nursing Outlook, Volume 60, Issue 1, January° February 2012, Pages 44-50

Carrion, M. & P. Woods & I. Norman (2004). "Barriers to Research Utilisation Among Forensic Mental Health Nurses", International Journal of Nursing Studies, 4, 613° 619

Cronbach, L. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika, 16 (3) , 297-334

Demski, J. S. , Zimmerman, L. (2000). On Research vs. Teaching A Long Term Perspective. Accounting Horizons, September, 343-352.

Educational Management, 24 (2) , 562-574.

Hemmings, B. , & Kay, R. (2010). Research self-efficacy, publication

Kanter, S. B. (2006). *Embodying Research: A Study of Student Engagement in Research Writing*. Doctoral thesis, School of Graduate Studies and Research, Indiana University of Pennsylvania, Pennsylvania.

Kardash, C. M. (2000). Evaluation of an Undergraduate Research Experience: Perceptions of Undergraduate Interns and their Faculty Mentors. *Journal of Educational Psychology*, 92 (1) , 191-201.

Lev, E. L. , Kolassab, J. , & Bakkan, L. L. (2010). Faculty mentors and students perceptions of students research self-efficacy. *Nurse Education Today*, 30 (2) , 169° 174.

Mehtap Tan, Zümrit Akgün Sahin, Funda Kardas Özdemir, Barriers of research utilization from the perspective of nurses in Eastern Turkey, Nursing Outlook, Volume 60, Issue 1, January° February 2012, Pages 44 50, ISSN 0029-6554, <http://dx. doi. org/10. 1016/j. outlook. 2011. 07. 002>.

Nunnally, J. C. (1978). Psychometric theory. McGraw-Hill series in psychology. New York: McGraw-Hill

output, and early career development. International Journal of

Seymour, E. , Hunter, A. B. , Laursen, S. L. & Deantion, T. (2004). Establishing the Benefits of Research Experiences for Undergraduates in the Sciences: First Findings From a Three-Year Study. *Science Education*, 88 (4) , 493-534.

Stephanie, B. D. (1990). *A Qualitative Exploration into the Dissertation Research Experience in Doctoral Nursing Education*. Doctoral thesis, Columbia University, Columbia. Retrieved November 8, 2007 from www.proquest.com.

Victoria J. Kain, Julie Hepworth, Fiona Bogossian, Lya McTaggart, Inside the research incubator: A case study of an intensive undergraduate research experience for nursing & midwifery students, *Collegian*, Available online 2 June 2013, ISSN 1322-7696, <http://dx.doi.org/10.1016/j.colegn.2013.04.004>.

Zimmerman, J. , *Conjectures Regarding Empirical Managerial Accounting Research*, *Journal of Accounting & Economics*, No. 32, 2001, 411- 427

